

Velja v Ljubljani:

celo leto . . . K 56—
pol leta . . . „ 28—
četrt leta . . . „ 14—
na mesec . . . „ 5—

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 60—
za pol leta „ „ 30—
za četrt leta „ „ 15—
za en mesec „ „ 5-50

Jugoslavija

Licijalna
Ljubljana

Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo naročnino po nakaznici.

Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 63 mm širok prostor za enkrat 30 vin., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu številka 19. Telefon številka 860. Upravništvo je na Marjinem trgu številka 8. Telefon številka 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisli naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Boljševiško gibanje v Italiji. — Trst pred izbruhom revolucije. Ministrska kriza v Belgradu. — Ljubljanska porota. (Obdolženka Kat. Kern oproščena.)

Naša severna meja z Nem. Avstrijo.

Ekspozice našega mirovnega delegata dr. Iv. Zolgerja na mirovni konferenci v Parizu, dne 18. februarja t. l.

Država Srbov, Hrvatov in Slovencev je na vsem ozemlju, kojega poseduje v nekdanji Avstriji, mejaš z nemškimi ali bolje rečeno ponemčeniimi ozemlji.

Kratek historični pregled germanizacije pri Slovencih.

Slovenci, ki so se naselili v teh pokrajinah tekom 6. in 7. stoletja, niso prebivali samo v sedanjih Kranjski, Koroški, Štajerski, Goriško-Gradiščanski in vzhodni Benečiji (Furlaniji), v tržaškem ozemlju in v severni Istri, ampak tudi v vzhodni Tirolski in v Lungau na Solnograškem, potem v sedanjih deželah Gorenje in Dolenje Avstrije do Donave, kakor tudi v zapadnem delu Panonije in Blatnega jezera.

Tekom stoletnih bojev z Germani (Nemci, Lombardi, Bavarci in Franki) so izgubili Slovenci več kot polovico svoje prvotne narodne posesti.

Okoli 1.800 so konečno Franki popolnoma podjarmili vse koroške in panonske Slovence in že tedaj je pričela v vseh slovenskih deželah intenzivna nemška kolonizacija. Fevdalna gosposka in cerkveni dostojanstveniki, ki so „ferro et igno“ oznanjevali krščansko vero, so delili med svoje vojake in služabnike orpano ali zapuščeno imovino slovenskih kmetov.

Do 17. stoletja je bil slovenski element porinjen skoro do jezikovne meje, na kateri je prebival v južni Koroški in južni Štajerski približno pred 60 leti.

Po inicijativi cesarice Marije Terezije in še bolj po oni Jožefa II. je postala smotrna in metodična germanizacija v 18. stoletju državna maksima z očitnim namenom zgraditi skozi slovenske dežele nemško pot do Adrije.

Tekom zadnjih 50 let je, vsaj po statistiki, napravila germanizacija toliko, da kaže štetje na Štajerskem stagnacijo.

Na Koroškem pa moramo konstatirati neprestano propadanje Slovencev toliko glede obsežnosti ozemlja, na kojem prebivajo, kolikor glede njihovega števila.

L. 1890. je štela ta dežela 101 030 Slovencev, l. 1900 90.496, l. 1910 pa le 82.212.

To izvira odtod, ker so storile zlasti v tej deželi vse javne, t. j. državne, deželne, občinske, železniške in deloma tudi cerkvene oblasti vse mogoče, da zadušijo slovenski element. Šole na Koroškem so nemške razen tih, medtem, ko je bilo tam še l. 1860 več kot 50 slovenskih šol. V Celovcu se je poučevala slovenščina v vseh šolah. Danes so v teh šolah celo izključili latinico. Slovenski otroci se uče tu samo gotških-nemških črk, tako hočejo preprečiti čitanje slovenskih knjig. Slovenski jezik je skoro popolnoma izobčen iz uradov. Slovenski uradniki so bele vrane; slovenski odvetniki, ki so zahtevali, da se razpravlja pred sodišči v njihovem jeziku, ker so bile prizadele slovenske stranke, so bili disciplinarno kaznovani.

Vojska naj bi bila zadala zadnji udarec slovenskemu narodu na Koroškem. Ono malo število slovenskih inteligentov, posebno duhovnikov, ki smo jih imeli na Koroškem, je bilo obtoženih ali srbofilstva ali pansia-

vizma in raditega obsojenih v zapor ali iztiranje. Med žrtvami je bil tudi edini slovenski poslanec na Koroškem M. Grafenauer, ki je bil obtožen na 5 let prisilnega dela.

Nemci so hoteli pospešiti navidezno ali resnično germanizacijo teh pokrajin ne samo s silo, ampak tudi s potvarjanjem uradne statistike.

To se jim je posrečilo tem bolje, ker že sam izraz „občevalni jezik“ dovoljuje največjo zlorabo. Štetveni komisarji, skoro sami Nemci, so vpisali kot Nemce vse one, ki so bili kakorkoli odvisni, bodisi od javnih oblasti, bodisi od nemških gospodarjev, zlasti tudi vse one, ki niso izrecno in formalno izjavili, da so Slovenci. Tako so kot čisto nemške označili gotove vasi, v katerih ni bilo po uradni statistiki 10 let poprej niti enega Nemca.

Da navedemo samo en vzgled: po ljudskem šteju je bilo na Štajerskem: l. 1900 409.531 Slovencev in 902.343 Nemcev, l. 1910 409.684 Slovencev in 983.252 Nemcev.

Slovensko ljudstvo se je torej tekom zadnjih 10 let pomnožilo samo za 163 duš, nemško ljudstvo pa za 80.9091.

In vendar le se je oficijelno ugotovilo, da število rojstev pri Slovencih dvakrat hitreje raste, kakor pri Nemcih. Med l. 1880. in 1890. n. pr. je bilo na Štajerskem med slovenskim ljudstvom, ki je štelo takrat 388.419 duš, 32.869 novorojencev; istočasno je bilo v isti deželi med nemškim ljudstvom, ki je štelo takrat 794.841 duš, v istem času samo 29.071 novorojencev.

Med l. 1890. in 1900. so imeli štajerski Slovenci (400.480 duš) 39.535 novorojencev, Nemci (847.923 duš) pa 39.407.

Taka dejstva se morajo vpoštevati pri določitvi prihodnjih meja, ki mora sloneti na sledečih principih:

Principi, po katerih naj se meje določijo.

Predvsem se je treba ozirati na narodnost prebivalcev, ki tvorijo kompaktno maso.

Mesta in trgi s svojim mešanim prebivalstvom ne prekinjajo zaključnega slovenskega ozemlja; kajti mešani ali nemški značaj teh ekonomskih ali administrativnih središč je umetni rezultat ponemčevalnega sistema, po kojem so zavzemali vsa mesta v javnih uradih le Nemci. Z izpremembo tega sistema bodo tudi vsi ti izginili.

Da se določi narodnost po tem, kar sem omenil tu zgoraj, se ne smemo ozirati samo na zadnje ljudsko štetje, treba je uvaževati tudi druge podatke, zlasti starejše statistike in popise jezikovnih mej, potem pojasnila, ki nam jih nudijo verodostojni pisatelji (Slovenec Kozler (1864); Nemci Petz (1844), Hain (1846), Czoernig (1861), Hermanitz (1850), Hauser; letnik Krške škofije za l. 1910 itd.

Naravno je torej, da zahtevamo tudi one pokrajine, katere so začeli pred komaj 50 ali 60 leti germanizirati, kot naše, ker bi pripoznanje nemškega značaja teh pokrajin pomenilo odobritev storjene škode in škandalozno poplačilo za krivično in nasilno raznarodovalno politiko.

Z ozirom na velikanske izgube, ki so jih Slovenci pretrpeli vsled neprestane germanizacije, je le čisto pravično, ako zahtevamo, da obsega naša meja zadnje vas, kjer je še ohranjena tradicija slovenskega čustva. (Konec prihodnjic)

VLADIMIR LEVSTIK.

58. nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

Očitno ganjen je izročil rože šoferju, naj mu jih postavi doma v najlepšo vazo, ter krenil med našim voditeljem in nališpano hčerko po veselšču. Jacques je tobeč odbrnel domu; njegov črni tovarš se je klatil že zdavnaj med ljudmi in lučal podjetne oči po »belih ženah«, ki so ga obkrožale v čedalje radovednejši jati.

Mnogi so opazili šele zdaj, da je namenjena veselica predvsem le grofu v čast; koderkoli je hodil, so leteli klobuki v zrak in so frfotale rutice v urnebesnem viharju klicanja. Le malokdo je spoznal v teh izbruhih naročeno delovanje Smučiklasove garde, ki morda sama ni vedela, da išče voditelj v grofovi slavi svoj lastni politični blesk. Odvetnikova pšenica je šla v klasje; vse je vpilo za njegovimi kričaji ter drgetalo od hlapčevske strasti. Opozicija se ni upala odpreti ust, četudi je ni manjkalo: razen Fabine in Košmelja, ki sta spletkarila vsak na svoj rovaš, so tudi socialisti že stresali jezike nad »najnovejšo meščansko modo«.

Poznavavci razmer in ljudi so prerokovali, da nevoščljiva tekma okoli grofa ne bo počivala niti v trušču teh slavnostnih ur; in niso se motili. Obadva, Smučiklas in Pohlín, ki mu je sijalo izmed vseh malikovavcev še vedno solnce najtoplejše milosti, sta

bila prišla s sebičnimi nameni. Odvetnik je gledal borbi brez strahu naproti, zaupaje premoči svojih bojnih sil; niti popolna zmaga se mu ni zdela izključena. Ubogi, neokretni Peter se je bil izgubil menda že v prvem hipu, ker ga ni bilo na izpregled; in naj bi obveljal v zmešnjavi, ki še pride!

Po kratkem izprehodu med odri in paviljoni je Smučiklas diskretno prepustil žrtev Egonu ter odmignil družbi, češ, tudi grof se hoče zabavati, ako pride na veselico. In Egon je splaval v razmahom v svoj element. Z monokljem, katerega zadnje čase ni več odložil, oblečen do pičice po grofovem kroju in nosljaje še bolj od njega samega, je vodil svojega varovanca od zanimivosti do zanimivosti, predstavljal mu ljudi ter se norčeval za hrbtom iz »te golazni«, kakor bi bil tudi on že višji od njih. Meneč, da ustreže njegovi tajni želji, ga je seznanjal zlasti z damami, klicaj zdaj to, zdaj ono in jih opisoval tovarišu z vidika lehkomišelnih interesov. Zgodilo se je, da mu je kar odkrito gladil pot; nemara je upal s tem odvrniti njegove misli od Dore? In grof ga ni zavračal; zdelo se je, kakor bi sprejemal njegovo petolizništvo kot vdanost intimnega prijatelja ter ga še nalašč izpodbujal; Egon je bil prepričan, da se zabava izvrstno.

Značaj našh veselíc je vse prej ko revolucijonaren; naš človek je vesel, da živi, in kadar je njemu dobro, bi se pobratil magari z vragom. Današnja zabava je prekašala v lojalnosti vse, kar pomni zgodovina. Prireditelji so bili že naprej izdali

parolo zoper »sleherno pretiranost«; godba je ob grofovem pojavljanju takoj prekinila »Hej Slovane« ter urezala cesarsko, ki so poslušali vsi stoje in z odkritimi glavami; ko so nato zaorili bučeci »živio!« iz Smučiklasovih vrst, je spreletel grofovo lice skrivnostno hvaležen smehlaj. Ne, ni jim mogel očitati, da bi se premalo ozirali nanj!

Spored se je komaj začel. Z govorniškega odra je donel mogočni Smučiklasov glas, preigravaje vse lestvice bolečine in srda nad »koroško in štajersko obmejno rajo« ter sviraje v isti sapi spoštovanje do nemške kulture in neomajno zvestobo »njegovemu veličanstvu«. Ko je opravil naš prvoboritelj, sta povzela klarinet in bombardon, nato Skalon in za njim Fabina, da sliši narod vse svoje apostole. Grof se je hlinil, kakor bi stregel na vsako besedo.

»Pustiva ta popularni dolgčas,« ga je odrešil spremljevalec. »Dajmo ljudem, kar je človeškega, in živini, kar je kravjega; so pač bitja, ki morajo jesti seno.«

»In kje — oprostite — so najine jasli?« je vprašalo njegovo visokorodje napol dvoumno, napol z grofovskim idiotstvom.

Egon je preslišal nevarne besede ter rinil dalje, k šampanjskemu paviljonu, kamor je bila gospa Tončka nastavila Nino, prepričana, da grof ne bo pil demokratskih vin.

(Dalje.)

Dr. Fran Ogrin.

Gospodarska osamosvojitvev.

Temelj duševnemu napredku, vseobčji kulturi in samostojnemu državnemu življenju je dobro urejeno narodno gospodarstvo. Njega prospevanje pa je zopet odvisno od umskih potenc, tako da sta materialni in duševni razvoj kakega naroda v nerazdružni medsebojni si spopolnjujoči zvezi. Iz tega skupnega, neusahljivega delovanja, kojega geslo je vedno „naprej, navzgor“, črpa narod svojo notranjo in zunanjo moč in veljavo. Predpogoj vsemu razvoju pa je politična in gospodarska neodvisnost vsakega naroda, sicer ostane telesni in duševni tlačan tujcem. Da se otrese jerobstva in suženjstva, je naš jugoslovanski rod, posebno Slovenci sanjal stoletja o osvoboditvi izpod tujega jarma.

Toda sedaj, ko smo si izbojevali politično samostojnost, moramo gledati, da postanemo in ostanemo tudi sami gospodarji v domači hiši, sicer ne bomo nikdar deležni vseh sadov politične svobode.

Naša gospodarska osamosvojitvev bo obsegala prilično tole polje:

1. Ureditvev valute,
2. ustanovitvev lastne industrije,
3. ustanovitvev prekomorske trgovine,
4. pospeševanje zemljedelstva (poljedelstva in živinoreje),
5. regulacijo izvoza in uvoza.

1. Ureditvev valute. Valuta je beseda, ki si je danes osvojila mišljenje in skrb posameznikov in celih narodov in napisali so se o njej članki in knjižice. O tem torej ni kaj posebnega novega povedati, če tudi zavzema valuta cel kompleks vprašanj: kako bo z našimi kronskimi bankovci, z oblikacijami vojnega posojila (avstrijskega in ogrskega), s predvojnimi avstro-ogorskimi državnimi dolgovi itd. Vsega uvažanja vredni so v tem oziru sklepi enquete, ki jo je pred kratkim sklicala ljubljanska trgovska in obrtna zbornica. Po teh naj se naš papirnati kronski denar čim preje zamenja s papirnatim dinarjem in sicer v razmerju 1 : 1. Dalje naj se pri tem pridržijo polovica avstro-ogorskih bankovcev kot državno posojilo. Na ta način bi mi takoj zmanjšali množino v kraljevstvu Srbov, Hrvatov in Slovencev v prometu se nahajajočih bankovcev za polovico, tako da bi nam ostala le še kaka poldruga milijarda. S tem — delna ali celotna zasega vojnih dobičkov naj sledi — bi na mah pripomogli, da se naše notranje razmere: draginjske, prehranjevalne in splošno-socijalne zboljšajo in konsolidirajo. Z rešitvijo valutnega vprašanja na lastnem državnem ozemlju pa še ne bi bila podana njegova rešitev v mednarodnem prometu. Naš dinar ali kakor se bo že imenoval novi papirnati denar bo zadobil in obdržal tem zadovoljivejši kurz na svetovnem trgu, čim več bomo imeli zlate rezerve in tujih vrednostnih papirjev, s katerimi bo krita emisija bankovcev, čim ugodnejša bo naša splošna plačilna in trgovska bilanca (terjatve in dolgovi napram inozemstvu, izvoz in uvoz) in čim večje bo naše državno (državna posestva) in narodno premoženje sploh.

Vidimo tedaj, da nam je priti čim preje do zlata in tujih plačilnih sredstev, kar nam bo možno v prvi vrsti s posojili. Pri tem bi bila tudi takoj uvesti najobširnejša akcija da darujejo vsi Jugoslovani primerni del svoje zlatnine in srebrnine na oltar domovine. S tem bi mi pokazali, da smo vredni domoljubnih Francozov in Francozinj, ki so darovali leta 1871, takrat premagani, osebni nakit, da plačajo Prusu milijardno vojno odškodnino. Sicer pa so pokazale tudi že jugoslovanske, zagrebške žene svojo požrtvovalnost, ko so v prvih dneh prevrata odložile v saborski zbornici svoj zlati in srebrni lišp. Ljubljanske žene so 29. oktobra lani pri narodni manifestaciji darovale na inicijativno gospe dr. Tavčarjeve pri Prešernovem spomeniku mnogo zlata in srebra. Torej na dan z nadaljevanjem!

Pozabiti tudi ne smemo onih zlatih milijonov, ki so se zbrali (baje) že lansko leto za nas v Ameriki Dodelimo jih v fundacijo bankam, ki nam jih bo ustanoviti v Ameriki.

2. Ustanovitvev lastne industrije. Dočim bomo s pametno agrarno reformo lahko izvedli brez velikih težav nacionalizacijo in socializacijo zemlje, bo to pri industriji veliko težje. Manjka nam — ne toliko potrebnega kapitala, ki bi se lahko dobil potom združevanja v akcijskih družbah in zadrugah doma oz. s posojili v tujini — kakor tehnično izvežbanega osebja, zlasti inženirjev in uradnikov, pa tudi delavcev in one podjetnosti, ki se ne straši tudi eventualnih velikih izgub. Dalje ne smemo pozabiti, da nam bo veliko industrijskih obratov šele na novo zgraditi, ker v tem oziru je tvorila do zdaj šele cela Avstrija oz. Avstro-Ogrska celoto. Ni tedaj dovolj, da prevzamemo svojo last one tvornice, ki so bile, dasi na jugoslovanskem ozemlju, do zdaj domena nemškega, madžarskega in židovskega kapitala, ker se že polagoma godi (zvoznar Samassa in železarsko podjetje Tönnies v Ljubljani), ampak zgraditi nam je tudi popolnoma nove, pri nas še ne zastopane industrijske obrate. Vse potrebne surovine, kolikor jih nimamo sami, nam bo dobavila severna in južna Amerika in druge dežele.

Za oživetvorenje lastne industrije pa je predvsem treba enotnega načrta za celo Jugoslavijo, ki bi ga naj izdelale jugoslovanske trgovske zbornice, skupno z industrijci (zveza slovenskih industrijev) in prvimi našimi bankami. Le od smotrenoga, enotnega dela smemo pričakovati trajne, dobre uspehe.

Pri industrijalizaciji naše zemlje se nam bo naravno posluževati tudi tujega kapitala. Pri izbiri in uporabi tega moramo biti posebno oprezni in previdni, da ne postane naša Jugoslavija gospodarska kolonija tujih narodov in njih kapitala. Mi ne moremo trpeti, da bi se nas še naprej izrabljevalo, mi rabimo tuji kapital le kot pripomoček pri naših podjetjih, pri čemur mu je vnaprej zagotovljen več kot meščanski dobiček. Prav piše Fr. Zelenik v „Jugoslaviji“ z dne 13. marca t. l. v članku češki kapital in Slovenci: „Dolžnost in skrb naše vlade pa bo morala biti, da bo skrbela za gospodarsko osamosvojenje in neodvisnost od tujega kapitala, pa naj bo češki, nemški ali francoski ali še kak drug“.

Jugoslavija se bo poslužila pred vsem kapitala onega naroda, ki je tudi v težkih dneh pariške mirovne konference ni in ne bo zapustil, t. j. Amerikancev, na katere se naj sploh nasloni pri zgraditvi svoje gospodarske bodočnosti. Seveda bo tudi oni tuji kapital pri nas še zastopan, ki je že zdaj investiran v naših podjetjih (francoski in južni železnici in v akcijah trboveljske premogokopne družbe. Pri snavljanju lastne industrije bo tudi najprimernejši čas, da izvedemo vsaj delno (glej dotični članek dr. A. Gosarja v Slovencu dne 6. marca 1919 in dalje) socializacijo kapitala.

S moter naše industrije: Pred vsem nam je gledati, da zado- stimo sčasoma vsem mnogobrojnim domačim potrebam (sever zalagaj južne pokrajine z industrijskimi, te pa severne s poljedelskimi izdelki). Na ta način ne bomo trošili denarja za tuje uvažane produkte. Tu pride v poštev mej drugim tudi dvignjenje sladkorne produkcije, tako da bi pridelali sčasoma sami dovolj sladkorja zase. (Ustanovil se je prav zdaj v Beogradu kartel sladkornih tvornic.) Drugi cilj naše industrije pa mora biti izvoz, da vzdržimo v ravnotežju svoje trgovsko in plačilno bilanco. S svojimi izvoznimi izdelki bomo skušali kriti stroške za uvažanje surovin in gotovih produktov, ki jih ne bomo doma pridelali. Kaj bomo lahko izvažali, o tem se je že mnogo pisalo (primerjaj tudi dr. Brezigarjevo knjigo o načrtu narodnega gospodarstva). V poštev pridejo pred vsem les in lesni izdelki.

V tem oziru sta napisala v „Slovenskem Narodu pred kratkim (5. marca 1919 in v številki 61) poučna članka

Alojz Lavrenčič in Josip Mihelčič. Vodilna misel njiju člankov je, da izvažajmo le razen in v pohišstvo, za- boje papirne izdelke itd. podelan les. V tem oziru pričakujemo tudi veliko od ravnokar ustanovljene družbe „Sava“, ki naj vodi smotreno industrijo in izvoz lesa. Isto bi bilo nasvetovati glede živinoreje prešičereje. Tu nam bo izvažati meso, mast, in črevljarske izdelke (ustrojene kože same pa le izjemoma). Na ta način bo ostal zaslužek podelovanja doma in našim ljudem ne bo treba hoditi v Ameriko ali celo na Westfalsko. Izvozni predmet bo tudi sadje in njegovi izdelki, zlasti posušene slive marmelada in slivovka iz Bosne in Srbije. V malem obsegu bomo izvažali lahko tudi železne, svinčene, cinkove in druge predmete kakor živo srebro in med. Ako dvignemo svoje poljedelstvo v Banatu in Slavoniji na racijonelno višino, bo nam mogoče tudi moko, zelje in drugo izvažati. Da nam bo možno zadostiti vsem potrebam po premožu v industriji za obrat železnic in kurjavo, se bo morala njegova produkcija povišati za večkratno sedanjo in še ne bomo mogli do cela pogrešati uvoza finejšega premoga (črnega, ostravskega).

3. Prekomorska trgovina. Ako naj postane naša trgovska bilanca v resnici aktivna, nam bo zgraditi lastno trgovsko brodovje, ki bo oskrbovalo nele naš izvoz in uvoz, ampak po možnosti tudi tujo prekomorsko trgovino. To ne pomeni samo prehranitev milijonov in milijonov za naše narodno gospodarstvo ampak tudi zagotovitev tržišč našim izvoznim izdelkom in pridobitev surovin za našo industrijo iz prvega vira. Za udeležitev domačega rečnega in pomorskega brodovja nam je potreba: a) kapitala, b) ladjedelnic in c) pomorskih luk. Kapital se bo dal dobiti na že opisani način, luke, kakor Trst, Reka (za Srbe pride Solun v poštev) in druge nam gredo po božji in človeški postavi — samoodločba narodov — z grajenjem ladjedelnic pa nam bo čimpreje priče, ker se nam prisodi od bivše avstrijske trgovske mornarice najbrže le malo.

V tem oziru bi moral prijeto krepko za delo jugoslovanski Lloyd, zadobiti pa moramo tudi besede in vpliva pri bivšem avstrijskem Lloyd-u in Austro-Američani, kateri družbi sta skoraj že popolnoma v italijanskih rokah. Na ta način bomo varovali svojo pozicijo do končne odločitve ob Adriji tudi v tem slučaju, da nam ugrabijo Italijani Trst in del Primorja.

4. Pospeševanje poljedelstva in živinoreje. S tem, da bomo posvečali vso pažnjo naši mladi industriji, pa ne smemo pozabiti na poljedelstvo in živinorejo. Z racijonelnim obdelovanjem zemlje, in umnim spravljanjem poljskih pridelkov, s skupnimi vaškimi pašniki, z izbiro pravih pasem, s povzdigo ovčereje, z ustanovitvijo gospodarskih zadrug (glej prej imenovano knjigo dr. Brezigarja) moramo spraviti poljedelstvo in živinorejo na tako višino, da bomo zlasti v zadnji panogi producirali veliko nad lastno potrebo.

5. Regulacija izvoza in uvoza. Kakor moramo spraviti sčasoma v sklad svoje notranje izdatke in dohodke, tako nam bo tudi skrbeti za to, da bomo polagoma več blaga izvažali ko uvažali. To bomo dosegli na dvojen način: a) s forsiranjem domače produkcije v vseh mogočih panogah in z organizacijo izvoza vseh produktov, ki jih ne rabimo sami, b) s ščitenjem lastnih izdelkov po visokih uvoznih carinah in morebitnih uvoznih prepovedih. Varujmo tedaj svoje poljske in živinorejske pridelke ter naše vino in zabranimo ali ovirajmo uvoz nepotrebnega južnega sadja in luksurijoznega blaga sploh. Hitro delo na tem polju je nujno, zlasti od kraja. Posnemajmo Čehe, ki imajo že svojo uvožno in izvožno komisijo in olajšajmo pošteno delo Francozom, ki so baje prav te dni ustanovili na Reki poseben urad za uvoz svojih pro-

duktov v Jugoslavijo in izvoz iz nje. Prvi korak je že storjen z ustanovitvijo importne in eksportne družbe Impex v Ljubljani.

Ker hoče postati in ostati naš rod na svoji zemlji svoj gospod, odklanja Jugoslavija tudi a priori vsako usiljeno podonavsko gospodarsko konfederacijo ali tudi samo internacionalizacijo svojih železnic (južne ali proge Bratislava—Reka). Ravnotako rabimo za naše gospodarsko in politično življenje in za dones k splošni človeški kulturi svoja pristanišča ob Adriji v izključno last, dočim bi nam bila proglasitev Trsta ali celo Reke kot prostih luk v neizrečeno škodo in pogubo.

Pod italijanskim jarmom.

Brezvestna propaganda.

Pri Pred kratkim so italijanski oficirji pri razdeljevanju hrane prisilili vaške otroke pri Trnju pri Sv. Petru, da so poklekli in z dvignjenimi rokami prosili kruha. Nato so jih fotografirali in slike poslali v italijanske ilustrirane časopise, ki naj razširja in spričuje plemenito delovanje Italijanov v „odrešenem“ ozemlju.

Nečloveška obsodba.

Pri Pred par dnevi so v Trstu obsodili 24-letno Ivanko Ambrožovo iz Slavine na 32 mesečni zapor, ker so našli pri njej en izvod „Slovenca“ in pismo, ki ga je prinesla iz Ljubljane. Odposlali so jo v proslulo ječo v Benetkah.

Romunska šola v Istri.

Pri V Šušnjevici v istrski Čičariji so odprli Italijani romunsko šolo. „Goriški Slovenec“ pripominja k tej vesti, da je ustanovitev te šole čin pravičnosti in upamo, da bode nova vlada nadaljevala po tej poti v šolskem in drugih vprašanjih. Vsa politična lumparija Italijanov se je razgalila v tem dejstvu, če pomislimo, da je v Trstu 10.000 slovenskih otrok brez vsake šole in da v Istri z vso brutalnostjo hočejo poitaljančiti vse hrvatske in slovenske šole, na drugi strani pa otvarjajo šole „Romunom“, t. j. istrskim Čičem, katerih narodnost sploh še ni dognana in ki govore šudno mešanico vseh mogočih jezikov.

Ples izdajalcev z nasilniki.

Pri „Goriški Slovenec“ poročajo: Te dni je bil v Narodnem domu v Buzetu ples, h kateremu so bile povabljene vse civilne in vojaške oblasti. Med zabavo je vladala med italijanskimi in slovenskimi meščani največja prisrčnost. Plesa se je udeležil poveljnik tamošnje garnizije, civilni komisar in najuglednejši meščani.

Proti našim železničarjem.

Pri Vsem slovenskim železničarjem v Podbrdu so izročili Italijani odpustnice ter jih kratkim potom spodili iz stanovanj. Plačo so jim ustavili že meseca februarja. Laški teror v Baški dolini postaja vedno neznosnejši in naših ljudi se že polašča obup, ako bi v kratkem ne prišla pomoč.

Preganjanja se nadaljujejo.

Pri Pulj, 29. marca. (P. P.) Zadnje dni so pričeli Italijani z internacijami vseh znanih osebnosti v Istri. Pred dvema tednoma so bili aretirani in odvedeni v Italijo odvetnik in bivši dež. odbornik dr. Ivan Zuccon, in don Luka Kirac, župnik v Medulnu pri Pulju. Dne 25. marca je bil preko Trsta odveden v Italijo lastnik tiskarne in izdajatelj „Hrvatskega lista“ Josip Krmpotič. Drja. Ivo Zuccona so aretirali pri obedu in mu niso dovolili, da bi vzel s seboj obleko in denar.

Naročite takoj: brošuro dr. Bogumil Vošnjak: Poglavlje o stari slovenski demokraciji. Razširjajte jo med ljudstvo. Narod naš dokaze hrani, spoznajmo jih, zavedajmo se svojih pravic!

Jugoslovansko - italijanski spor.

Italijani vidijo povsod strahove.
 ji LDU. Bern, 28. marca. (DKU.) „Corriere della Sera“ trdi, da deluje proti italijanskim zahtevam po Reki tudi velika finančna skupina, ki je vdeležena pri angleški Cunard prog. S tem da podpira Cunard prog. jugoslovanska stremiljenja, si hoče zagotoviti različne privilegije, ki se središčjo v monopoli trgovine z Reko.

Pobožne italijanske želje.

ji LDU. Amsterdam, 28. marca. (DKU.) Kakor poroča „Manchester Guardian“, so izjavili Italijani, da bi zagotovili Jugoslovanom svobodno uporabo reške luke. Za Jugoslovane pa se bo zgradila nova luka pri Gružu ali Bakru.

Mirovna konferenca.

Nezadovoljnost z mirovno konferenco v Franciji.

ki LDU. Kodanj, 28. marca. (DKU.) Po poročilih, ki so dospela semkaj, se v Franciji vedno bolj širi razburjenje zaradi pogrešene politike ententnih državnikov. Vsi krogi se nepovoljno izražajo o konferenci, ki traja toliko časa in ki je zamudila priliko, da sklene mir, ki bi obvaroval svet pred najtežjimi udarci.

Politični pregled.

p javno zborovanje JDS.
 Zagreb, 29. marca. (Izv. por.) Jutri, v nedeljo ob 3. pop. se vrši v Sisku veliko zborovanje jugoslovanske demokratske stranke, katerega se udeležijo minister za notranje stvari Svetozar Pribičević, Večeslav Wilder, Juraj Demetrovič in mnogo drugih odličnih članov jugoslovanske demokratske stranke iz Ljubljane, Zagreba in Beograda.

p Jugoslovani beže iz Ogrske.
 Zagreb, 29. marca. (Izv. por.) Sem je iz Budimpešte prispelo 196 Jugoslovancev, ki so pobegnili vsled novejšega političnega prevrata na Mažarskem. Med begunci se nahaja tudi bivši hrvatski ban dr. Ivan baron Skerlec in tudi grof Pejačević.

p Starčevićanci in ministrska kriza. Kakor smo že javili, zahtevajo starčevićanci najmanj dva mesta v vladi. Poleg ministrstva za poljedelstvo, katero je imel doslej dr. Petričić, zahtevajo ustanovitve novega ministrstva, za katero se poteguje dr. Drinković. Skoro izključeno je, da bi postal dr. Drinković minister, ker vlada proti njemu, zlasti v krogih nekdanje hrvatsko-srbske koalicije, velika antipatija, ker je bil dr. Drinković svoječasno sam član koalicije in ga smatrajo zato za renegata. Verjetno je, da postane minister dr. A. Pavelić.

p Italijani proti Francozom. Italijanski listi so očitali Francozom, ker so ti v prijateljskem razmerju z Jugoslovani na Reki in se celo bratijo z njimi. Rimski koresp. „Tempsa“ Galtier odgovarja na ta očitanja in pravi, da ni mogoče prepovedati francoskim vojakom in častnikom prijateljski stik z Jugoslovani, ki z njimi simpatizirajo in pa tudi radi tega ne, ker se med Jugoslovani nahajajo tudi Srbi, zavezniki Francije od prvega začetka vojne, ki imajo pravico, da jih Francozi spoštujejo. Francoska armada na solunski fronti je videla Srbe pri delu in ve visoko ceniti njih hrabrost in požrtvovalnost.

Dopisi.

d Bled — biser Jugoslavije.
 „Dežela kranjska nima lepšega kraja, kot je okolca ta — podoba raja“ — tako je opeval pesnik-velikan Prešeren naš Bled. Imamo pač v Jugoslaviji več kopalšč in letovišč. Zato pa je ravno sedaj nujna potreba, da povzdignemo naše najlepše letovišče zares na prvo mesto, in da se stori zanj vendar enkrat kaj posebnega — odločilnega. Najprvo je treba že za letošnjo sezijo

preskrbeti zadostno aprovizacijo, da ne bodo letoviščarji stradali na Bledu. Drugič je treba pospraviti od germanških in mažarskih tolp razdejani zdraviliški dom, nasade in steze v parku, pred jezerom itd. Tretjič je treba nujno vpostaviti za letos vsaj avtomobilno redno zvezo s kolodvorom v Lescah in na Bledu, in naj bi vozili avtomobili redno od vsakih vlakov oziroma k vlakom na oba kolodvora. Da bodo avtomobili vedno polni, govori dejstvo, da vidiš na cesti proti kolodvoru skozi celo leto potnike, bodisi peš, bodisi vozeč se s fijakarji, ki bi se pač rajši vozili z avtomobili, kar je mnogo cenejše in udobnejše. Premotriti je treba slednjič že sedaj in ravno sedaj nujno vprašanje, bi li ne kazalo, graditi električno železnico med Lescem in Bledom do kolodvorov, saj je vendar vodna moč v Zavišnici v izobilju na razpolago, cesta ugodna, dovolj široka, prometa bi bilo skozi celo leto dovolj, kako rentabilno podjetje bi to bilo! Gotovo je, da bi pri današnjem stanju preobilice denarja to takoj radi razni denarni zavodi in tudi privatni interesentje financirali, kar bi se gotovo dobro obrestovalo — saj se pač take električne proge drugod n. pr. na Gornje Avstrijskem izbornor rentirajo. Torej merodajni krogi na dan, poplačal se bo vaš trud tisočero, Bled se bo povzdignil na svetovno jugoslovansko moderno letovišče, kamor bodo radi udobnih prometnih zvez zahajali petični tujci in pa domačini. Pa tudi za domače Blejce bi bila električna železnica v vsakem oziru pravi, veliki blagor. Torej prosimo!

d Iz Litije. Zamorec se pere v poslanem v „Narodu“ z dne 18. marca 1919. S čvekanjem o vseh mogočih rečeh skuša odvrniti javnost od stvari same. Med vrsticami pa vendar krepko pove, da je in ostane tujec. Sedaj manjka le še priznanje, da je in ostane Nemeč, torej smo pri cilju. Seveda mu bode šla ta beseda težko z jezika, vendar lahko računa na našo pomoč, saj smo v tem oziru usmiljenega srca. Kdo se ne spominja ptujskih dogodkov in njih žalostnih spominov, ki so našli tudi v Litiji svoj krepki odmev. Tedaj je fičala tudi ona zloglasna tabla „Filiale Lebinger & Bergmann“ v Savo, ki jo je odnesla bogve kam. Še med vojsko in koliko časa preje se je trudil Lebinger, da bi dobil „krivce“ svoje pravične sodnike, da bi jih izročil krvniku Langu. Toda zaman, molčali smo kot grob v njegovo največje jezo. Kak odkrit prijatelj, da ne rečemo hinavec, Slovencev so Lebingerjev gospod, to nam dokazuje vzgoja njegovih otrok, tudi Hinka ml. Vsi so bili v ptujskem „Studentenheimu“ punčke pa v ptujski dekliški šoli, torej imajo vsi pristno Orničgovo vzgojo, kar se hajljanja in zabavljanja na Slovence tiče. Le povejmo si odkritol Spada tak človek v Litijo, narodnozavedno Litijo? Kdor bi utegnil še dvomiti, kakega kova je Lebinger, temu povemo še sledeče. Pravni zastopnik Lebingerjev je bil skozi vsa leta največji ljubljanski nemški advokat Hinko Lebinger mlajši se maščuje nad narodnimi gostilničarji litijskimi in agituje v poslanem za švaba Elsnerja. Da bo umolknil, mu povemo tole: Če bi narodni gostilničarji imeli okrajno aprovizacijo tako na razpolago, kot sta jo imela Lebinger in Elsner potem bi nikomur ne odpovedali hrane, tako pa se je žal moralo zgoditi. In „Narodov“ dopisnika še zagovarja v poslanem, češ slovenski uradniki morajo k Nemcem na hrano, ker so tam bolje posreženi. Zakaj tega pa ne pove. Čudna logika ta, da bi za to ker je bivši avstrijski vladni sistem krivično delil aprovizacijo nemškim gostilničarjem v korist, slovenskim pa v škodo, morali biti sedaj hvaležni nemškim gostilničarjem, ker so delali kšefte, slovenski pa niso mogli postreči svojim gostom. Ali naj jih zato, ker so si z vladno pomočjo polnili žepo nemški gostilničarji in trgovci, še nadaje red mo!! Seveda pa ostane še vedno odprto vprašanje, zakaj se Hinko Lebinger tam praska,

kjer ga ne srbli. Naši ljudje bodo toliko časa kupovali pri „tujcih švabih“ dokler se ne poduče, da pljujejo v lastno skledo, kar pa ne bode niti tako dolgo trpelo, da pridejo švabi zopet do sape.

d Cerknica. V naši hranilnici in posojilnici je še vedno slika trinoga Franca Jožefa, ki se na steni bolj šopiri kot pa glavni oltar v cerkvi. Zahlevamo, da ta sramota takoj izgine iz našega kraja.

d Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Naša železniška postaja se je prekrstila. Vse je slovensko na njej, le en uradnik je še tu ki ne razume našega jezika. Pred kratkim je zahteval nekdo vozni listek II. razreda v Središču. Uradnik je odgovoril, da ne zna, kje je Središče. Takih uradnikov pač ne potrebujemo v naši svobodni državi.

d St. Jur ob j. žel. V našem trgu imamo štiri trafike. Bilo bi pač umestno, da bi se tri od teh razpisale v prid invalidov ali sploh ubožnih rodbin. En trafikant, že milijonar, drugi si je v vojnem času toliko pripomogel, da ga lahko prištevamo k bogatašem in ena gospa, bivša trgovka, ti trije bi pač ne pogrešali trafike. Pač pa bi se morala pustiti trafika gostilničarju, ki je bil ves čas vojne na fronti ter vsled tega mnogo izgubil pri svojem gospodarstvu. Sicer bi pa za trg St. Jur zadostovale tri trafike.

d Iz Kranja. Gosp. Kokalj, naš dolgoletni postajenačelnik, nas v kratkem zapusti. Premeščen je na kolodvor v Celju. Upajmo, da bodo Celjani z njim bolj zadovoljni!

d Dijaška kuhinja v Celju je po dolgem medvojnem odmoru 20. marca na novo oživila. Društvo, ki mu načeluje g. prof. Jos. Kožuh, si je uredilo v suterenu novega gimnazijskega poslopja primerne prostore, kjer se ob požrtvovalnosti ge. prof. Klešnikove kot gospodinjje v lastni režiji prireja in nudi tečno kosilo tridesetorici potrebnih dijakov brezplačno. Naj bo ta tako važna institucija vsem, ki jim je mladina bodočnost našega naroda, na srcu, posebno pa še kmetovalcem celjske okolice in okrožja, toplo priporočena.

Koroški Nemci pričeli z ofenzivo.

Napadi na Velikovec in Dravograd odbiti.

LDU V zadnjih dneh se je začelo živahno gibanje nemških čet in oboroženih tolp. V odseku Dravograd so Nemci 28. marca ob pol 4. uri pop. streljali na našo posadko na raznih točkah iz pušk in topov. V vzhodnem odseku Velikovec je streljalo 29. marca nemško topništvo ob 3:45 min. zjutraj iz lahkih in srednjih topov in sodelovalo pri lokalnih napadih, ki so se vršili na naše predstraže v Dobrovi, Hrenovicah in Lušniku od 5:45 do 7:15 min zjutraj. Napadi so bili odbiti. Naše topništvo je odgovarjalo. Sovražno topništvo je streljalo na most čez Dravo in na most severno od Velikovec. Od 4. ure pop. naprej so Nemci obstreljevali z 15 cm havbičami Velikovec. Glavarstvo in meššanska šola sta zadeta. Do napadov pehote ni prišlo. Šest vojakov in nekaj civilnih oseb je ranjenih.

Nemci obstreljujejo Velikovec.

Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 29. marca iz uradnega vira: Danes dopoldne so Nemci začeli Velikovec obstreljevati z granatami. Granate so padale na vrt okrajnega glavarstva. Razbita so vsa stekla glavarstvenih oken. Zaradi smrtne nevarnosti je glavarstveno uradništvo delo ustavilo.

Prošnja.

P. n. naročnike, katerim poteče 1. aprila naročnina, uljudno in nujno prosimo, da jo obnovijo takoj. Naročnino vpošljite po pošt-nih nakaznicah, ker žal položnic

še nismo sprejeli. Plača se pa lahko naročnina tudi osebno pri našem upravnistvu v Ljubljani in pri naših podružnicah v Mariboru (Koroška ul. 21), v Ptujju (glavni trg, poleg Senčarjeve trgovine), v Celju (Nova ulica 14) in v Novem mestu. Tudi naročniki z dežele lahko osebno plačajo naročnino pri naših podružnicah, ko pridejo po opravkih v mesto. — Obnovite naročnino takoj in razširjajte neodvisen radikalni dnevnik „Jugoslavijo“.

Kako podpira slovenska deželna vlada SHS. slovenske tiskarne.

Da so bile pod avstrijsko vlado slovenske tiskarne pastorka, ki so se borile z nešteti zaprekami, medtem ko so bile nemške deželne vse ljube nežne pozornosti in ugodnosti nemške vlade, je znana stvar. Slovenske tiskarne so bile v prejšnji dobi avstro-nemškega suženjstva našega naroda pionirji naše narodne kulture, našega narodnega napredka in najuspešnejše orodje v boju za naš obstanek. Ko bi ne bili imeli Slovenci svojih tiskarn, bi bili že zdavnaj propadli in danes bi bil nemški most do Adrije dograjen.

Vsa boljša in večja dela je prejšnja avstrijska nemška vlada oddajala nemškim tiskarnam, slovenskim pa je dajala zaslužiti tupatam kako drobtinico. Upali smo, da se bo to v svobodni Jugoslaviji korenito spremenilo, a motili smo se.

Mnogo tiskovin daje slovenska deželna vlada tiskati v — nemški Avstriji, tako da je društvo lastnikov tiskarn bilo prisiljeno skleniti na svojem sestanku v Ljubljani dne 27. t. m., da protestira proti temu in da zahteva upeljavo colnine na uvoz tiskovin. Izgovor, da so slovenske tiskarne preobložene z delom ne drži, ker če bi vlada oz. razni uradi plačevali, kakor je sedanjim razmeram primerno, bi slovenske tiskarne z čezurnim delom lahko mnogo več proizvajale, kakor zmorejo sedaj, ko se jim vsled naravnost umazane konkurence nemških tiskarn, ne izplača delati čez čas. Prikrasani so pri tem ne le lastniki tiskarn temveč tudi in sicer celo najbolj tiskarsko osebje, ki bi lahko s čezurnim delom zaslužilo si tako potreben priboljšek k svoji pičli tedenski plači.

Kako malenkostno pa se postopa, kaže slučaj oddaje tiskovin tobačne tovarne nemški tiskarni v Ljubljani, ker je bila ta pri ogromni nakladi le za 37 vinarjev ceneja kot pa neka druga velika istotako zmožna slovenska tiskarna. Za borih 37 vinarjev se odda ogromno naročilo Nemcu, slovenske tiskarne so pa dobre le za nke naklade in za — zelo nujna dela. Navedemo pa lahko še več primerov.

Deželna vlada je ustanovila v Ljubljani — začasno državno „tiskarno“ ter hoče menda posnemati bivšo Avstrijo, ki si je z ogromnimi tisočaki davkoplačevalcev postavila veliko moderno državno tiskarno na Dunaju. Iz te tiskarne je res dobivala država tiskovine po ceni, a deficit tiskarne, ki je bil vsako leto ogromen, so morali kriti davkoplačevalci. — S tem da je nova „državna tiskarna“ v liceju pobrala drugim tiskarnam osebje, je te v produkciji oslabila in se, absolutno vzeto, ne bo napravilo več tiskovin, kakor se jih je prej. Vodstvo te tiskarne je poverjeno nestrokovnjakom in če se misli ustvariti sinekure za gotove osebe, ne bo ostalo to brez odpora. Če hočejo profesorji postati vodje „državne tiskarne“, bodo tiskarnarji kompetirali za ravnateljska mesta gimnazij, realk itd.

Gospodje le ne žušmarstva! Podpirajte pošteno slovensko tiskarsko obrt, da se more razviti, kakor se je razvil nemško tiskarstvo v nekdanji

Avstriji. Dobro razvito tiskarstvo je Slovencem v svobodni Jugoslaviji ravno tako potrebno, kakor nam je bilo prej, če ne še bolj, kajti naše naloge bodo odlej večje in s tem tudi večje zahteve na slovensko tiskarstvo.

Dnevne vesti.

dn Protiv druginji prirede danes popolne ob 3. uri delavske žene protestni shod v Mestnem domu v Ljubljani. —

dn Dr. Karl Triller je odložil svoj mandat v Nar. predstavništvu — zaradi preobilice javnih poslov.

dn S kokoši hodimo spat, tako piše neki včerajšnji list v svojem članku proti policijski uri. Res je že pretirana ta „sveta vojska“ — saj ni treba, da bi se pijančevalo, ali vsaj kavarne naj se ne zapirajo z mrakom. Ko prebereš par časopisov, že ugašajo luči in prikažejo se bajoneti. Naj se prepove alkohol, toda lokali, kjer se ti nudi prilika, da se malo razvedriš in orientiraš po svetu, vsaj ti lokali naj ostanejo odprti, kakor je to potrebam primerno, kajti v najmanjši vasi se imaš kam dati, le v prestolici stojiš ob 10. uri na cesti.

dn Občinski odbor na Jese-nicah je glasom Uradnega lista št. 68 razpuščen.

dn Nezasišana drznost. Gosp. notar Fran Štupica je prišel te dni v davčni urad pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, kjer je videl obešeno sliko regenta Aleksandra. Ko je to zagledal, je vprašal davčnega upravitelja Ivana Vodiaka vpričo celega oboja: „Koga pa boste potem not obesili, ko bo ta ven sčral?“ In ta mož prosil za poverilo v Jugoslaviji. Komentar brez potreben.

dn Pozor železničarji drž. železnice! Pri gospodarski poslovalnici na drž. kolodvoru v Ljubljani se ima oddati precejšnja množina na pol sušenega hrvatskega svinjskega mesa. Šepeče se — o ti grdi jeziki! — da to meso ni ravno najboljše vrste, na kar se opozarja že itak tlačene odjemalce in ravnateljstvo drž. železnice, posebno pa mestni zdravstveni urad, da se zanima za stvar, dokler ni prepozno. —

dn Železničarska stavka v Nemški Avstriji. Stavka prenehala. LDU Dunaj, 28. marca. (Dun. KU.) Zborovanjih železniških nastavlencev v raznih kolodvorih, na katerih se je poročalo o uspehih pri pogajanjih, se je sklenilo z delom o polnoči zopet pričeti. Odločilno je bilo za ta sklep dejstvo, da je Nemška Avstrija samo za tri dni preskrbljena z živili.

dn Tudi graški železničarji zopet delajo. LDU Gradec, 29. marca. (Dun. KU.) Železničarji južne železnice graškega nadzornega okraja so se pridružili onim, ki so končali stavko. Osební vlak proti Dunaju se odpelje ob 9:48 dopoldne namesto ob osmih zjutraj.

dn Železničarske pokojnine. Po sklepu Deželne vlade za Slovenijo se bodo izplačevale železničarske pokojnine na račun penzijskega oziroma provizijskega zaklada od 1. aprila 1919 naprej izključno le prijemnikom jugoslovanske narodnosti. O pripadnosti posameznika bo odločevala vlada samostojno na podlagi verodostojnih podatkov. Kot take se bo smatralo uradna kolekovana potrdila občinskih uradov o narodnosti upokojencev. Pristojen je občinski urad bivališča. Ta potrdila naj vpošljejo vsi vpokojenci, ki bi pokojnino pravočasno ne prejeli, na ravnateljstvo drž. železnice v Ljubljani. Percipijenti drugih narodnosti naj se radi nadaljnega izplačevanja obrnejo na vlado države, kamor po svoji narodnosti pripadajo. Pripomni se, da se nahaja zastopništvo Nemške Avstrije (Dr. Fasching) v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 6.

dn Mast se je podražila, to je res. Ampak „Kurent“ se ni podražil. Vkljub temu je dobro zabelil svoje dovtype, posebno „našim sosedom“ je dal prav dobro pod nos. Dasi je še post, homo nekaj „prav

masnih“ menda lahko prebavili. Izide že v pondeljek.

dn Dobro, pa gostilniške koncesije ne dobite! Tako se je v pozni noči zadržal slastni jedi in obilega vina prenasiheni politični uradnik celjski nad svojim mnogokratnim gostiteljem, vojnim dobičkarjem in od pokrajinske vlade podpiranim nemškutarskim regentom v Vojniku. No, pa so se kmalu pobotali in g. regent bo otvoril gostilno, da bodo mogli škodoželjni celjski nemškutarji ob naših težkih dneh tembolj nemoteno rajati in hajlati.

dn Zakaj ni usnja. Čeravno usnarji v enomer trdijo, da ni usnja in naše civilno ljudstvo, kakor tudi vojaštvo bosonogo okrog hodl. ali pa morajo nezasišane cene za čevlje plačevati, se je dokazalo, da trditve usnarjev nikakor ne odgovarja resnici, kajti vojaški intendanci za Slovenijo se je zadnji čas posrečilo vsled odredbe deželne vlade za Slovenijo pri različnih tovarnah za usnje, osobito pa pri tvrdki Karl Pollak izvesti oz. rekvirirati zadostno množino usnja, tako, da en del istega lahko odda tudi ljudski oblačilnici. Deželna vlada se opozarja, da ne bo dopustila tem vojnim dobičkarjem, ki so se v stari Avstriji nakopičili odušnim potom ogromnega premoženja, izrabitev ljudstva ter države, ker na ta način se širi samo nezadovoljnost ljudstva, nezaupnost do vodilnih krogov ter obenem širi boljševizem.

dn Naša se je denarnica z malo vsoto denarja. Kdor jo je izgubil, naj se oglasi v trgovini pri Trdinu na Starem trgu.

Društvene vesti.

dr Sokol Vič, vabi sestre, brate in prijatelje društva k 2. pr. davanju. danes ob 10. uri dop. v društveni telovadnici (ljudski šoli) na Viču.

dr Zveza trgovskih nastavlencev na slov. ozemlju ima članski sestanek, v sredo 2. aprila, ob pol 8. zvečer v društvenih prostorih Posvetovanje je važno za vse člane in trg. nastavljence.

dr Ustanovni občni zbor „Splošnega društva jugosl. vpokojencev“ se vrši, dne 3. malega travna, točno ob 2. pop. v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani.

dr Akad. društvo slov. agronomov „Kras“ na Dunaju, vabi vse bivše člane društva in slov. slušatelje zemlj. vis. šole na Dunaju, na sestanek, dne 9. aprila v gostilni pri „Novem svetu“ v Ljubljani. Namen sestanka je razgovor glede zopetnega delovanja društva in ureditev društvenega inventarja.

Ljubljanska porota.

Dvakratni zavrtni umor.

Mnogo senzacije je vzbudila porotna obravnava proti Katarini Kern, 36 let stari, sestri posestnice, ki je obdolžena zavrtnega umora svoje matere Jere in sestre Lenke. Obtoženko zagovarja dr. Furlan.

Zagonetna smrt.

Jera Kern je imela v Gorenjah posestvo, na katerem je gospodarila po smrti sina Franca, s svojimi hčerami Katarino, Heleno in Ivano. Lani v juniju pa je kar nanagloma zbolela in četrte ure nato, ko je z notarjem napravila oporoko, umrla. Heleno je postavila za dedinjo, dočim sta drugi sestri dobile po 5000 K. Katarina je bila nejevoljna, da ni dobila grunta, zato je prišlo med sestrami do nasprotstva. Avgusta lani je tudi Lenka zbolela pod istimi simptomi in ni več vstala.

Dr. Globočniku, ki je Lenko zdravil, se je zdel slučaj sumljiv in ko so raztelesili trupli že pokopane Lenke in pozneje še Jere Kern, so izvedenci dognali, da se nahaja v mrtvecih toliko mišnice (arzenika), da bi moral vsak odrasli človek umreti na zastrupljenju.

Obe Jera in Helena Kern sta prejeli tolažila sv. vere in pozneje zahtevali zdravnika, tako, da ni nobenega povoda, da bi sami iskali smrt.

Kernova družina.

Kakor pričujejo sosede, so bili Kernovi čudni ljudje, ki so živeli zase in bili silno lakomni. Katarina in Ivana sta bili vedno nasprotnici Lenke, za katero se je potegovala mati. Po materini smrti se je Katarina vedno kregala z Lenko radi grunta, kateri mora biti njen, češ, da je ona največ delala pri

hiši. Tudi ni žalovala po smrti matere in skušala z vso vnemo zagreniti Lenki veselje do domačije.

Katarina osumljena umora.

Katarina, ki je imela razmerje z Fr. Urbancem, s katerim se je hotela poročiti, toda ker on ni imel posestva, si je skušala na nepostaven način omogočiti lasten dom. Ker se ji je posrečil poskus pri materi je hotela s sestro, ki je bila postavljena kot dedič, isto. Po pričah je dognano, da so imeli pri Kernovih vedno mišnico, katero je ranjki oče vporabljal pri konjih, da so lepši zgedali. In res so našli na podstrešju pod zibelko mišnico v obliki kamenja, ki je bilo iz iste tvarine kot strup, s katerim sta bili zastrupljeni Jera in Helena.

Obe sta bile, kakor izpovedo priče, vedno trdne zdravja in zelo delavni ženski. Toda pri obeh so se pojavili isti znaki bolezni, tako da je po zdravnikovi izpovedbi povsem verjetno, da se jim je strup dajal polagoma in v manjših dozah. Vsekakor se je strup primešaval jedilom, katere je vedno pripravljala obdolženka sama, ki je bila dokaj oprezna, da je zastrupljevala vedno le jedila, namenjena materi in Lenki. Tudi se je Lenka med bolezni izrazila proti Mariji Jalen, da lo je zelo spekle, ko je spila od Katre pripravljeno pijačo. Med boleznijo je Katarina skrbno zaklepala hišna vrata, tako, da so mogli obiskovalci govoriti z bolnico le skozi okno. V hiši so stanovali le obdolženka, dva hlapca in sestra Ivana, ki pa je po smrti matere zjutraj odhajala in se šele zvečer vračala domov, tako, da ne more obstajati nobenega dvoma o tem, da je povzročila smrt matere in hčere identična oseba.

Obdolženka taji.

Katarina Kern odločno taji, da bi ona zastupila mater in sestro. Zaslješanij je dvanajst priči.

Obravnava je trajala dva dni. K obravnavi je nahrumelo mnogo elegantnega sveta; še poročevalsko klop so zasedli.

Porotnikom je bilo stavljenih samo dveje glavnih vprašanj, prvo, tiče se zavrtnega umora — matere Jere Kern dne 22. junija 1918 in drugo, tiče se zavrtnega umora sestre Helene Kern.

Izrek porotnikov o krivdi se je glasil na obe glavni vprašanji: ne. Na podlagi tega izreka je sodišče

oprostilo

Katarino Kern od obtožbe zavrtnega umora in je bila obdolženka takoj izpuščena iz preiskovalnega zapora. Oproščena je pri objavi oprostivne jokala.

Obravnava je ob 6. zvečer končala. Prihodnja je v pondeljek ob 9. dopoldne.

Drobne vesti.

Iz Pariza javljajo, da se boljševiki pripravljajo na veliko pomladno ofenzivo proti jugovzhodni in srednji Evropi. — Ogrski boljševiki so aretirali nadvojvodo Josip Franca, sina Josip Franca Habsburškega. Plemeniti Habsburžan je pri aretaciji svečano zatrdil, da je navdušen komunist. — Kakor doznava „Neueste Morgenzeitung“, je dobil karabinerski polk, ki je sedaj v Bolcanu, od svojega predpostavljene poveljstva povelje, da mora bolcanskemu mestnemu magistratu izraziti svoje obžalovanje radi nasilnega postopanja italijanskih vojakov napram prebivalstvu v Bolcanu. Napram našemu prebivalstvu v zasedenem ozemlju italijanska vojaška poveljstva niso nikdar pokazala toliko obzirnosti! — Pri naborih za rdečo armado na Ogrskem se zglašajo tudi žene in dekleta! — Ententne čete so dne 20. t. m. zopet zasedle Sebastopol. — Pichon je izjavil v francoski zbornici, da se morajo vse države združiti, da uničijo boljševizem.

Slovinci in Jugoslovani! Nabirajte za jugoslovanski obrambni sklad!

Gospodarstvo.

g Italijani in avstrijska vojna posojila. Z Berna javljajo dne 24. t. m. V „Corriere dela sera“ protestira Luzzatti v interesu odrešenih avstrijskih Italijanov, in trgovski h. družb ter dobrodelnih institucij proti temu, da se Čehi in Jugoslovani branijo, prevzeti del avstrijskega državnega dolga. Luzzatti izjavlja, da Nemška Avstrija ne more plačati velikanskih skupnih dolgov. Njen finančni položaj je zelo resen. Avstrijski Italijani imajo predvojna in vojna posojila Avstrije. Ta se morajo ščititi. Italija mora zahtevati od svojih zaveznikov, naj se skupni dolgovi bivše monarhije razdele med novo ustanovljene države. Te države bi se morale vprašati, kaj je v njihovem interesu: ali da bi bile prisiljena, plačati in izgubiti kredit ali pa prostovoljno plačati in s tem podeliti vrednost svojim bodočim plačilnim obljubam. Na to kratek odgovor: Očividno je, da tega članka italijanskega narodno gospodarskega strokovnjaka ni narekovala le skrb za Italijane neodrešenih pokrajin, ampak v mnogo večji meri skrb za Nemce in Madžare. Italijani pač še danes ne morejo pozabiti sladkih dni trozveze, ki si jih žele nazaj. Toda za nas ne morejo biti merodajne simpatije ali antipatije naših prijateljev in sovražnikov, ampak edinele naši lastni interesi. Ti interesi pa nam z ozirom na naše zaveznike narekujejo, da sprejmemo nase primeren del predvojnih dolgov monarhije. Glede vojnih posojil pa smo že opetovano povdarjali svoje stališče: dolgov, ki so bili napravljeni ne le proti naši volji, marveč tudi proti našim interesom, mi ne bomo plačevali, izuzevši ona vojna posojila, ki so jih morali podpisati naši državljani, prisiljeni vsled razmer. Da prihajajo tu v poštev pred vsem denarji mladoletnih, dobrodelnih zavodov itd., se razume samo ob sebi. Toda preko te meje ne pojdemo na ljubo nikomur!

Zadnje vesti.

Boljševiško gibanje v Italiji.

Curih, 29. marca. (Pos. por.) Iz Rima javljajo, da vlada med vladnimi krogi velkansko vznemirjenje vsled poročila rimskega prefekta, da je odkril v Rimu razširjeno boljševiško propagando, ki pripravlja drž. prevrat. — Vsled tega poročila je bil včeraj zvečer sklican kronski svet, kateremu je načeloval sam kralj in ki je trajal do polnoči. Razmotrival je o ukrepih proti boljševiškem pokretu, ki je zelo razširjen po vsej Italiji.

Curih, 29. marca. (Pos. por.) Po kronskem svetu je bil takoj odposlan v Pariz poseben kurir k Orlandu in Sonninu, da ju obvesti o ukrepih in da imata takoj podvzeti vse korake pri ostalih zaveznikih, da se Italiji dvede čim več živeža, ker na ta način upa vlada omejiti in zaježiti opasno gibanje.

Reka — jugoslovanska!

Belgrad, 29. marca. (Izv. por.) V kuloarjih Narodnega predstavništva se med poslanci še vedno z veliko točnostjo vzdržuje vest, da je v Parizu padla rešitev, da ima Reka pripasti kraljevini SHS.

Za jugoslovanski Banat.

Belgrad, 29. marca. (Izv. por.) V mnogih večjih krajih Banata so bili veliki protestni shodi, ki so sprejeli odločne resolucije, v katerih dokumentarno pojasnujejo naše zahteve na ves Banat.

Vladna pogajanja z avtonomisti razbita.

Zagreb, 29. marca. (Izv. por.) „Riječ SHS“ piše na uvodnem mestu o vladnih dogovorih z Narodnim klubom ter javlja: Zaupno nam pišejo, kako so se vršili dogovori z Narodnim klubom in se napram tem vestem zdi, da so ostali brezuspešni, posebno ko je starčevićansko-obzoraška koalicija postavila take zahteve, da jih ostale stranke niso mogle sprejeti.

Trst na pragu revolucije.

LDU. Ljubljana, 29. marca. Kakor je odsek za zasedeno ozemlje izvedel iz povsem zanesljivega vira, so Italijani te dni po naredbi tržaškega guvernerja okoli mesta Trsta razpostavili močan vojaški kordon. Škoki kordon se sme le s posebnim dovoljenjem guvernerjevimi. Okoličani ne smejo v Trst. Italijani so pričeli graditi žične ovire s škodenske strani pri Žavlah. Zdi se, da je ta odredba izdana, ker se boje, da v Trstu v najkrajšem času izbruhne revolucija, ki bi se utegnila razširiti na vse zasedeno ozemlje. Da Italija obdrži v svoji oblasti vsaj tržaško mesto kot teko, je posegla po teh drakonskih odredbah.

Obilica sladkorja na Češkem.

Iz Prage poročajo: Tvornice za sladkor razpolagajo sedaj ob koncu sladkorne kampanje z velikimi množicami sladkorja. Zahtevajo od vlade, naj jim kolikor mogoče olajša izvoz sladkorja v zavezniške države.

Kabinetna kriza.

Belgrad, 29. marca. (Izv. por.) Vlada še vedno vodi dogovore z narodnim klubom, ki je včeraj izročil ministrskemu predsedniku Protiću pismo zahtevo glede vstopa v vlado. Največje težkoče dela dejstvo, da narodni klub zahteva popolno zaščito manjšin pri volitvah in glasovanje po listkih. V zadnjem trenutku so bili dogovori prekinjeni. Ostali so brezuspešni z ozirom na zahtevo narodnega kluba glede upravne reforme v Bosni, Hercegovini in Hrvatski, za katere zahteva klub posebno notranje ministristvo. Vlada na to zahtevo ni mogla principijelno pristati. Pogajanja je dalje vlada vodila z jugoslovan-kimi socijalnimi demokrati. Dogovorov se udeležujejo Vitomir Korač, Viljem Bukšeg in Anton Kristan. Socijalisti zahtevajo dve ministrski mesti in sicer prehrano in socialno skrb. Anton Kristan se je odpejal v Zagreb in Ljubljano, da se sporazume s svojimi tovariši. Za rekonstrukcijo kabineta vladajo velike težkoče. Kakor se čuje, pripade ministrstvo prehrane Antonu Kristanu; Vitomir Korač pa obdrži dosedanjo listnico — ministristvo socijalne politike.

Reški uzurpatorji.

LDU Reka, 29. marca. Včeraj se je pričelo na Reki pomladansko zasedanje italijanskega „Consiglio Nazionale“, ki hoče imeti svojo državo in ustvarja nove zakone. Med za in za koni, ki so mu bili predloženi, je tudi zakon o odpravi smrtnih kazni, o odpravi ogrskega in uvedbi italijanskega zakonika na Reki, o izpremembi ogrskega zakona glede zastav, znakov, žigov in grbov, o izpremembi ogrskega zakona o izvrševanju odvetništva in notarstva na teritoriju mesta Reke, zakon o imenovanju javnih uradnikov, o državni administraciji, zakon o izpremembi imen družin italijanskega pokolenja, o izpremembi in modifikaciji tujih obiteljskih imen in še nekaj drugih zanimivih zakonskih predlog. — „Consiglio Nazionale“, ki si je uzurpiral suvereno oblast, ima 250 članov, ki jih narod ni nikoli izvolil. Od 16 000 mednarodnih socijalistov in 20 000 Slovanov ni v tem zastopstvu nobenega.

Zaostne razmere drž. uslužbencev v Trstu.

Trst, 29. marca. (P. P.) Tržaški guverner je preklical odredbo, po kateri so prejemali vsi uradniki in državni uslužbenci podporo. Namesto teh bodo prejemali le nekako draginjsko doklado. „Se non è zuppa è pan bagnato!“ kliče k tej vesti „L'Avvenire d'Italia“, ki pravi, da so razmere državnih uslužbencev v Trstu vsled kronske devalvacije „vse drugo, nego rožnate!“.

Prihod nemških delegatov v Pariz.

LDU Berlin, 29. marca. (ČTU) „Daily Mail“ poroča iz Pariza: Kakor je izjavil minister za zunanje posle Pichon v današnji seji zbornice, dospel je nemška mirovna komisija v Pariz dne 12. aprila, nemško-avstrijska pa prve dni maja.

Drzna vlomilska družba v Ptuj.

Ptuj, 29. marca. (Izv. por.) Že več mesecev je ptujsko okolico nadlegovala s svojimi drznimi in številnimi vlemi neznana družba dobro organiziranih tatov in vlomilcev. Vlomili so se ponavljali dan za dnem. Samo tekom zadnjih osem dni je ta družba vlomila na več krajih in pokradla ljudem raznoterosti, blago, denar in sploh vsako vrednost. Ti vlomilci so 22. t. m. vlomili pri trgovcu Turku, 23. pri trgovcu Plazuta in v noči 28. na 29. pri urarju Rvovniku. Pri tem vlomu pa je prišla policijska straža vlomilcem na sled, zalotila jih je pri njih delu in nekatere so takoj aretirali. Na njih domovanju je državna policija odkrila veliko skladišče raznega pokradenega blaga. V to družbo je zapletenih mnogo oseb. — Danes ob pol 8. uri je okrog 70 mož broječa množica hrvatskih vojakov nameravala napasti državno policijo zaradi nekega incidenta, ki ga je povzročil neki pijan vojak. Do resnih spopadov ni prišlo.

Signor Stefano Radič.

Zagreb, 29. marca. (Izv. por.) „Riječ SHS“ javlja: V sredo popoldne, ko je došel vlak iz Zagreba v Bakar, je prišel v avtomobilu na kolodvor neki italijanski kapitan ter šel od vagona do vagona, povprašujoč, če je došel „Signor Stefano Radič.“ To javlja listu prijatelj, ki je bil sam prisoten.

Darovi.

Naše uredništvo je prejelo:
Za jugosl. obrambni sklad:
Jugoslovani o priliki godovanja g. Olupa 62 K. — Do sedaj skupno 262 K.
Za oslepele vojake:
Obč. posred. urad. St. Janž na Dol. 10 K.
Do sedaj skupno 1048 68 K.
Za srbske sirote:
Dr. Bordon, nabral v ptujškem Narodnem domu na „Črni dan“ 38 K. — Do sedaj skupno 2876 86 K.

a Meso na rdeče izkaznice števil. 601 do konca, se deli v cerkvi sv. Jožefa, v tork, 1. aprila, dopoldne od 8. do pol 9. števil. 601 do 800, od pol 9. do 9. števil. 801 do 1000, od 9. do pol 10. števil. 1001 do 1200, od pol 10. do 10. števil. 1201 do 1400, od 10. do pol 11. števil. 1401 do 1600, od pol 11. do 11. števil. 1601 do 1800, od 2. do pol 3. števil. 1801 do 2000, od pol 3. do 3. števil. 2001 do 2200, od 3. do pol 4. števil. 2201 do 2400, od pol 4. do 4. števil. 2401 do konca.

a Meso za zavode, se deli v tork, 1. aprila, od 1. do 2. pop., v cerkvi sv. Jožefa. Kilogram stane 16 kron.
a Špeh na rdeče izkaznice B dobe stranke pri Mühleisnu na Dunajski cesti. — Vsaka stranka dobi pol kilograma špeha. Kilogram stane 24 kron. Red je tale:
od števil. 491 do števil. 1051 v pondeljek, 31. marca, dopoldne od 8. do 9. števil. 491 do 571, od 9. do 10. števil. 572 do 651, od 10. do 11. števil. 652 do 731, popoldne od pol 2. do pol 3. števil. 732 do 811, od pol 3. do pol 4. števil. 812 do 891, od pol 4. do pol 5. števil. 892 do 971 in od pol 5. do pol 6. števil. 972 do 1051.

Od števil. 1052 do števil. 1611, v tork, 1. aprila dopoldne od 8. do 9. števil. 1052 do 1131, od 9. do 10. števil. 1132 do 1211, od 10. do 11. števil. 1212 do 1291, popoldne od pol 2. do pol 3. števil. 1292 do 1371, od pol 3. do pol 4. števil. 1372 do 1451, od pol 4. do pol 5. števil. 1452 do 1531, od pol 5. do pol 6. števil. 1532 do 1611.

Od števil. 1 do 490 na Poljanski c. 15, v tork, 1. aprila, dopoldne od 8 do 9. št. 1 do 70, od 9. do 10. števil. 71 do 140, od 10. do 11. števil. 141 do 210, od pol 2. do pol 3. 211 do 280, od pol 3. do pol 4. števil. 281 do 350, od pol 4. do pol 5. števil. 351 do 420, od pol 5. do pol 6. števil. 421 do 490.

a Špeh na rdeče izkaznice A se dobi na Poljanski cesti 15, v pondeljek, 31. marca dopoldne od 8. do 9. števil. 1 do 70, od 9. do 10. števil. 71 do 140, od 10. do 11. števil. 141 do 210, od pol 2. do pol 3. števil. 211 do 280, od pol 3. do pol 4. števil. 281 do 350, od pol 4. do pol 5. števil. 351 do 420, od pol 5. do pol 6. števil. 421 do konca.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Proda se:

Proda se po ugodni ceni svilena siva obleka, preoblečena z marpazetom. Naslov na upravo lista. 107 2-1

Moderna spalnica še nerabljena, se prodaja. Ogleda se od 9. do 11. Šelenburgova ulica 3, II. nadstropje, stopnice levo. 117 2-1

Proda se 2 kompletni postelji s madraci in še nekaj sobne opreme. Naslov pri upravnistvu lista. 121

Preda se radi selitve cela jedilna soba s skoro novim divanom. Ogleda se od 9.—2. Beethovnova ulica 15, II. nadstropje, H. Fischer. 115 2-1

Prodajam 2 leti staro žrebe. Oglasiti se je v podružnici „Jugoslavije“ v Ptuj. 144

Vsem ženinom in nevestm priporočam da se pri nakupu pohištva ogledate v zalogi pohištva, Vido Bratovž v Ljubljani, Marije Terezije cesta 13 (Kolizej) in Stari trg 4. 19

Volneno blago za moške in ženske oblike, kambrike, platno, rjuhe sukanec, fini trepčni čevlji, pralno in toaletno milo, svetilke za hleve, pralni prašek, dober kavni nadomestek, cikorija, kava, papirnate vrečice, papir za zavoje, vreče za mast in med. Izborni rumesenc, za čajza dostujeta dve kavni žlički na skodelico. Prodaja se v skladišču Balkan I. nadstr. 19

Pes volčje pasme, 1 1/2 star, dresiran, zanesljiv, osebni varuh in izvrstno dober hišni stražar, se prodaja. Naslov kje pove iz prijaznosti upravnistvu našega lista. 125

Kupi se:

Kupim ali vzamem v najem hišo z gostilno. Ponudbe pod „A. S. 87“ poste restante Ptuj. 80

Pisarniška oprava se kupi. Ponudbe na upravnistvu.

Pisalno mizo kupim. Ponudbe na upravnistvu.

Službe:

Službo išče kot zastopnik več tvrk, 43 let star samec, trgovski poslovodja z večletnim spričevalom, več trgovine raznega blaga ter znan z mnogim trgovcem pod naslov „F. Š. pošten št. 26“ poštneležeče Poljčane. 127

Išče se prodajalka, večča mešane trgovine, zmožna tudi knjigovodstva in korespondence. Ponudbe na J. & F. Kenda, Bled, Triglav. 172 2-1

Tvrdba Ant. Krisper v Ljubljani sprejme prakso, zmožna popolnoma slovenske in nemške stenografije. Reflektuje se le na prvovrstno moč. 105 2-1

Iščem službo kuharja, najraje v častniški kuhinji. Ponudbe pod šifro „24“. 76

Razno:

Dva gospoda iščeta meblvano sobo z električno razsvetljavo v sredini mesta. Cenjene dopise: Julij Jančigaj, Wolfova ulica 12, I. nadstr. 100 3-1

Popravila ur in zlatnine sprejme F. Čuden Sin, Ljubljana, nasproti glavne pošte. 59 1

Iščem dobro idočo gostilno, večjo restoracijo ali kavarno v najem. Ponudbe pod „Začetnik“. 77

Meblirano sobo iščem s 15. aprilom v Ljubljani. Ponudbe pod „Visokošolec-uradnik“ na upravnistvu.

Dopisovanje in ženitne ponudbe

Zenitna ponudba. Vsled pomanjkanja znanja se želi ta seznaniti dva mlada inteligentna podčastnika v svrhu poznejše ženitve z mladima inteligentnima gosposkičinama neomadeževane preteklosti v starosti od 17 do 24 let. Le resne ponudbe, če le mogoče s sliko, naj se pošljejo na upravnistvo „Jugoslavije“ pod šiframi „Pomladanska sreča 26“ in „Pomladanska sreča 24“ najkasneje do 5. aprila. Izključene so one, ki so služile pri vojaki. Po želji se slike vrnejo. Tajnost se jamči. 108

Naročajte „Kurenta“

ki je edini slovenski in brez dvoma najboljši jugoslovanski satirično-humoristični list. Prinaša humoreske naših najboljših pisateljev ter je bogato opremljen z risbami in karikaturnami prvovrstnih slovenskih umetnikov. „Kurent“ izhaja dvakrat na mesec ter stane za celo leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K.

Naroča se v upravnistvu „Kurenta“, v Ljubljani, Marijin trg števil. 8.

Mlad, samostojen, na lastno zahtevo ločen, mož, želi znanje z neodvisno gospodično do 30 let. Cenjeni dopisi pod „Bočnošnost“ na upravo lista. 126

Zenitna ponudba. Stara sem 40 let, samostojna, skega stanu, želim v svrhu ženitve znanja s poštem čevljarjem. Imam vse čevljarsko orodje in tudi novi čevljarski stroj. Resne odgovore naj se naslovi na upravnistvo podružnice „Jugoslavije“ v Ptuj. 116 2-1

Znanja želi mlad, simpatičen, 20 let star gospod z ljubko gospodično, koja bi imela veselje do zabavne toda resne korespondence. Dopisi če mogoče s sliko naj se pošljejo pod „Prvi poskus“ na upravo lista. Anonimno izvzeto.

Dve veseli Jugoslovanki želita korespondirati z istotakimi gospodi, Cenjene ponudbe pod šifro „Špelček in Elček“ na poštneležeče Ljubljana.

Gospodične, ki bi hotele s svojimi pismi vedriti duše treh mladeničev, jim odpreti vrata v življenje in razkriti njegova tajna čar naj pišejo pod „Ivo, Jelko, Dragan“ na upravnistvo. 111

Izobražena gospica želi dopisovati z blagim, veselim, ne nad 26 let stariim gospodom, kateri bi imel veselje do korespondence. Pod šifro „Kranjica“, na upravnistvo. 110

Tri mlade inteligentne gospodične želijo v svrhu zabave korespondirati z ravnokotno mladimi in inteligentnimi gospodi. — Ponudbe je poslati na upravnistvo „Jugoslavije“ pod šifro „Božena, Mira in „Nada“. 103 2-1

Mlada ptička prepeva na lipici zeleni: „Pridi, oj pridi, ptičice, ki hrepenim po Tebi!“ Ptičice naj zapojejo na upravnistvo pod „Pridem, oj pridem!“ 92 2-1

Kupčija ali priženitev. Kupim posestvo ali pa tudi sebe prodam na boljše kmetijo. Sem srednje postave ravnokotno starosti s premoženjem od 40—50.000 K. Izključene so one iz vojaških pisarn. Prednost imajo le simpatične, pridna in poštena kmečka dekleta kakor tudi vdove brez otrok s primerno izobrazbo od 25 do 35 let stare. Le resne ponudbe, če mogoče s sliko, katera se na zahtevo povrne. Tajnost zajamčena. Odgovor pod „Begunec 50.000-40.000 na upr.“ „Jugoslavije“. 123 2-1

: Anončna :
ekspedicija
Ljubljana
Kongresni trg 3.

Pojasnila o prodaji vojnih posojil.

Zamenjati se:

Nežigosane bankovce za žigosane toda ne pod K 1000.—.

Proda se:

Konverzacijski leksikon spopolnjen do leta 1901, cena K 170.—.

Sukanec na debelo à 400 jardov.

Sedlarski sukanec v špulah.

Kontrabas.

Telefon.

3 velikih ogledal za krojače in brivce.

Koža za čevlje (Bohshalf).

Kupi se:

Ročni voziček.

Velika ameriška pisal. miza.

Pisalni stroj, dobro ohranjen.

Cenjene ponudbe pod naslovnimi šiframi na gornjo ekspedicijo.

ŽLICE

1000 grosov, iz martinjskega jekla in pocinjene, 1000 tucatov jedilnega orodja (jedal brez konkurence, izvoz dovoljen, nudi Emil Obernik, Du. aj (Wien) III., Hegergasse II.

Trgovski lokal

obstoječ iz 2 prostorov v sredini mesta ali pa na zelo prometnem kraju

se išče

Ponudbe „lokal“, na 852 3-1

I. Jugoslovanski anončni in informačni zavod

Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabrežje 5.

Glavno zastopstvo

„Savinjske tovarne barv in lesnih izdelkov“

priporoča cenjenim odjemalcem prvovrstne barve, firnis, samokolnice itd. Naročila sprejema 853

Ivan Ferlež, Celje.

Vsakovrstne vožnje

se prevzemajo po nizkih cenah točno in hitro 831 2-1

Kolodvorska ulica št. 31

(gostilna Lampert).

Kupujem suhe gobe in dobre vreče
Prodajam razno galanterijsko in špecerijsko blago

Izvrstno letošnje in lansko vino in razna domača žganja, rum, slivovko itd. 834 1

M. RANT, Kranj.

Kupi se električni motor

dober, s 4 do 5 konjskimi silami, za istomeran tok (Gleichstrom). Ponudbe se prosí na upravo lista.

Prazne vreče in suhe gobe

kupuje vedno in vsaki množini ter plačuje najbolje 843

Firma J. Kušlan
Kranj (Gorenjsko).

Ljudska posojilnica

v Ljubljani, v lastnem domu, Miklošičeva cesta št. 6

obrestuje hranilne vloge po čistih

2 0/0. 659

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica in je imela konec leta 1918 nad 43 milijonov kron vlog in nad 1 milijon enotisoč kron rezervnih zakladov.

Posojila se dovoljujejo po 4 do 5%. Ljudska posojilnica stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.

Gospodarska pisarna Dr. IVAN ČERNE

Ljubljana

Miklošičeva c. 6. (Vis-a-vis hotel Union).

Bančna komisija, posojila, inkaso — trgovske informacije — financiranja, saniranja, trgovske poravnave — promet z nepremičninami in podjetji — uprava premoženj, vterjavanje dolgov — izvedba deniška mnenja bilance, cenitve.

Uraduje od 8.—1/21. in od 3.—5. ure.

Telefon 37. Zahtevajte prospekt.

Hotel Balkan

CELJE

priporoča dobro kuhinjo, dobro vino in dnevno sveže pivo.

Lepe sobe za tujce.

A I 150/19-5.

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa z dne 28. marca 1919, opr. št. A I 150/19-5 se prodajo v zapuščino po gospodu Petru Režoku, župniku v pok., spadajoče premečnine,

dne 3. aprila 1919, dopoldne ob 9. uri

v Ljubljani, Sv. Petra cesta (župnišče pri Sv. Petru) na javni dražbi kakor: razno pohištvo in kuhinjsko opravo.

Reči se smejo ogledati dne 2. aprila 1919 v času med 9. in 1/2 10 uro pogodne v zgoraj označenemu župnišču. 851

Okrajno sodišče SHS
v Ljubljani, odd. I.,
dne 28. marca 1919.

VINO „BALKAN“

trgovska spedijska in komisijska delniška družba

856 2-1 ima v zalogi

več vagonov prvovrstnega belega vina, močnega

ca. 70% iz okolice Križevca, Mo-slavina, Sv. Ivan Zelina in Kašina po K 7.— za liter, pri večjih odjemih popust!

Pohištvo

Spalne, jedilne in gosposke sobe, kuhinjska opravila, podložki, modroci, otomane, spalni in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapciranega pohištva v vsakem slogu od proste do najfinejše izvršitve po jako nizkih cenah 854 10-1

pri tvrdki za pohištvo

KAREL PREIS
Maribor, Stolni trg 6.

Svoboden ogled! Cenik zastoj

Išče se kontoristinja

zmožna slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, stenografiji in strojepisju. Plača po dogovoru. 827 3-2

Ponudbe na Celje, poštni predal 59.

Mlekarna, J. Vranešič,

Sunja,

priporoča:

čajno maslo . . . 40.— K
kuhano maslo . . . 38.— „
liptavski sir . . . 12.— „
skuta 9.— „

ab Sunja. Pri naročilu se prosí vpslati aro. Cene so neobvezne. 823

Skladiščnik

želi vstopiti v službo v kakšnem večjem podjetju v mestu ali tudi na deželi. Zmožen sem slovenskega, hrvatskega, srbskega, italijanskega in nemškega jezika.

Ponudbe pod upravnistvom „Jugoslavije“ in podružnice „Jugoslavije“ v Ptuj.

Živo apno, portland-cement, zidno in strešno opeko (vse v celih vagonih)

fini mizarški lim

(od 100 kg višje) ponuja 770 1

Valentin Urbančič, Ljubljana
Bleiweisova cesta 18 (nasproti liceju).

Alfonz Breznik

učitelj „Glasbene Matice“ in edini strok. dež. sodišče

Ljubljana, Kongresni trg 15

167 (nasproti nunske cerkve). 24-6

Največja in najspodobnejša tvrdka in izposojevalnica klavirjev, pianinov in harmonijev. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij.

Pisemski papir najfinejše vrste

priporoča

102 13

Marija Tičar, Ljubljana

Največja izbira umetniških razglednic

Krompir razpošilja na vagone po najnižji ceni, takoj

Dragotin Pertinač, Sisak. (Telefon int. 105.)

Vprašajte za ceno takej brzojavno ali pismeno in ga naročite, ker cene naraščajo.

Modni salon za dame in gospe

S. Potočnik, Šelenburgova ulica 6. I.

na tehnologičnem muzeju v Parizu izprašani krojač

opozarja cenjene dame in gospe na svoje najnovejše modele. Izdeluje kostume, pomladne plašče, obleke za gospe, natančno po modelu. — Modernizira kostume. — Posebni atelje za obračanje oblek, površnikov, športnih oblek, renoviranje in obračanje talarjev in salonskih oblek za prečastijo duhovščino. — Sprejema naročila tudi iz dežele.

Obračanje in renoviranje salonskih sukenj v najmodetnejše jakete za gospe. Obleke in kostumi v osmih dneh v smrtnem slučaju v 24 urah.

Prva slovenska kavarna v MARIBORU.

Podpisani vljudno naznanjam cenj. občinstvu, vsem znancem in prijateljem, da prevzamem s 1. aprilom 1919

kavarno „Central“

Gospodska ulica št. 21.

Obenem zagotavljam slav. občinstvu izborna pljačo in vzorno postrežbo, ter se priporočam za obilen obisk

Z odličnim spoštovanjem

Gjuro pl. Valjak
lastnik kavarne.

855